

Îndoiala trestiei

„Istoria științei, ca și istoria tuturor ideilor umane,
este o istorie a visurilor iresponsabile,
a încăpățănării și a erorii.”

Karl R. Popper

Explozia de concepte difuze – de la cel de globalizare până la fractali – ține de o realitate încă puțin evidentă: schimbarea de paradigmă. Până să se înțeleagă sensurile noii paradigme, în fapt principiul explicativ al reconfigurării ordinii, apar aproximări conceptuale ale evoluției. Caracterul difuz – un mod de a sugera persistența echivocului – este justificat de decalajul dintre înțelegerea noilor regularități și tendințele empirice.

În fapt, este vorba de o suspendare a sensului conceptual, prea atașat esenței vechii paradigme explicative a lumii. Noile prefigurări ale ordinii se legitimizează – și logic, și existențial – în sfera de semnificație a altor valori generice. Falia dintre atașamentul cultural – un fel de confort spiritual de tip retrograd – pentru valorile vechii paradigme tutelare a lumii (imaginată de rigoarea mecanică a ceasornicului, compatibilă cu expresia materială a rațiunii și raționalizării, până la secularizarea funcției demiurgice) și acceptarea noilor valori paradigmatică (sugerată de imaginea sistemelor complexe vii, centrate pe autoorganizare și repartizarea funcțiilor creative în rețea) descrie conținutul și fenomenologia de astăzi a lumii.

Este o perioadă de tranziție globală, de la o paradigmă la alta, al cărei interval se caracterizează prin tulburări de sens, ca și de comportamente; în orice caz, acestea complică coerența puterii de explicație. Spațiul tranzițional global este agresat de impostură într-o manieră asemănătoare intervalului dintre Renaștere și Lumini. Excesele iraționale – inclusiv violența – și extensia mediocrității intelectuale găsesc un teren fertil în care se însămânțează paradigmele difuze, de la produsele științei handicapate de paradigma tutelară epuizată până la șocurile epistemice generate de străfulgerările aleatorii și deconcertante (percepute invaziv sau mesianic) ale paradigmei pe cale de a se naște.

Starea științelor sociale este, în acest context, complicată: eșafodajul lor teoretic exersat pe vibrațiile vechii paradigme se prăbușește. Ceea ce percepem acum la nivelul cercetării în științele sociale nu este decât efectul de propagare a unei panici cognitive, ale cărei puseuri

sunt până la urmă de natură adaptativă. În absența regularității predictibile (o probă niciodată trecută de științele sociale în analiza schimbărilor radicale) adaptarea se face retroproiectiv, urmând procesele de tip buclă declanșate de încrâncenarea reactivării reperelor orientative dincolo de susținerile paradigmei epuizate.

Teoriile înlocuitoare, rebotezate, reconstrucțiile conceptuale bazate pe împrumuturi de modele explicative dintr-o știință în alta, obsesia forței încrucișărilor de modele, metodologia canonică a științelor compozite, reunite, împerecheate sau clonate, resuscitarea ideologiei în științele empirice sau a dezideologizării în științele sociale sunt simptome ale unei epidemii specifice amurgului unei paradigme absolute. Tentatiile iraționale, recursul la esoterisme, avântul teoriei conspirației, metanoia modelelor care explică orice și paranoia rețetelor care rezolvă totul țin, de asemenea, de simptomatologia decadentei unei paradigme.

Postmodernismul este formula prin care se amână ieșirea din paradigmă, adică se blochează intrarea în proiectul de descoperire a imperiului de sensuri și semnificații, de resurse și capacități, de potențiale și imponderabile, de constante și multiplicatori, de variabile și acceleratori deschis de noua paradigmă. Postmodernismul este astfel atitudinea stăruinței în partizanatul valorilor perdante, este spectacolul îngânării lupilor. Este timpul măsurat prin cadența soluțiilor inadecvate: la problemele științei aplicăm soluțiile artei, la problemele politicului pe cele ale moralei, la problemele prezentului pe cele ale trecutului, la problemele economiei pe cele ale calculului ș.a.m.d. Până când și imitația nu mai are sensul impus de invidie pentru reușită și performanță.

Cu cât ne atașăm de regimul disolutiv al postmodernismului – ca expresie subconștientă a legăturii de natură placentară a paradigmei primei modernități – cu atât vom lăsa loc liber deșertului în universul împlinirii umane prin cunoaștere. Ieșirea din postmodernism este, astfel, nu doar o necesitate, ci și testul capacității naturii umane de a fi ea însăși. Trestia se rupe!

Sumar/Contents

Studiu empiric privind conexiunea politică fiscală – dezvoltare economică/Empiric Study about the Mix Fiscal Policy – Economic Development	Criza financiară la cumpăna dintre secolele XX și XXI și guvernanta întreprinderii/The Financial Crisis between the XX th and XXI st Centuries and the Corporate Governance
■ Alexandru Sergiu Ocnean 3	■ Niculae Feleagă 61
O nouă optică de analiză și apreciere a muncii cetățenilor români în străinătate/New Optics in Analysis and Work Estimation of Abroad Romanian Citizens	Analiza pieței de capital din România în 2006. Perspective pentru 2007/Romanian Capital Market Analysis in 2006. Perspectives for 2007
■ Niță Dobrotă, Mirela Ionela Aceleanu 9	■ Gabriela Victoria Anghelache 71
Studiu asupra aplicabilității modelului Markowitz pe piața bursieră din România/Study about Markowitz Model Applicability on Romanian Stock Exchange Market	Relevanța utilizării modelelor matematice în teoria politicilor macroeconomice/The Relevance of Using Mathematical Models in Macroeconomic Policies Theory
■ Leonardo Badea 21	■ Nora Mihail 81
Politica inovațională în Uniunea Europeană/Innovation Policy in European Union	Bazele organizării contabilității de gestiune și calculației costurilor prin metoda ABC (Activity-Based Costing) în industria textilă din România/ Foundations of Financial Accounting Organization and Cost Calculation using Activity-Based Costing Method in Romanian Textile Industry
■ Marta-Christina Suciș 25	■ Sorinel Căpușeanu 89
Anatomia avantajului competitiv: de la holismul metodologic la capturarea statului/Competitive Advantages Anatomy: from Methodological Holism to State Capture	Politica bugetară și seniorajul/Budgetary Policy and Seignorage
■ Cosmin Marinescu 33	■ Liviu-Cătălin Moraru, Corina-Ionela Dumitrescu 97
Aspecte privind optimizarea în domeniul informaticii aplicate în economie/Aspects Regarding Optimization in Economy Informatics	Modelele curriculare academice ale predării limbilor străine și standardele profesiei economice/Academic Curricula Models of Teaching Foreign Languages and Economic Profession Standards
■ Cătălin Boja 43	■ Violeta Negrea 103
Tehnici de validare a modelelor interne pentru riscul de credit/Validation Techniques of the Intern Models for Credit Risk	
■ Nicolae Dardac, Bogdan Moinescu 55	

Notă: Autorii sunt responsabili de clarificarea dreptului de utilizare a informațiilor cuprinse în articole.

Revizie text: Gabriela Ochiană

Tehnoredactare computerizată: Nicoleta Bobocea

Grafică: Alexandru Ion

Abonamente: Irina Jerpel (021/312.22.48 – int. 24)

Difuzare: AGER-Economistul (021/312.22.48 – int. 24)

www.economieteoreticasiaplicata.ro; www.ectap.ro

Recepție texte: economia.ta@edeconomica.com